

Robert Kurek

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

**NOWA ARCHITEKTURA NADZORU
NAD RYNKIEM FINANSOWYM UE
– IMPLIKACJE DLA RYNKU UBEZPIECZENIOWEGO**

Streszczenie: We wrześniu 2010 r. Parlament Europejski zatwierdził projekt zmian wytyczających nowe ramy nadzoru nad rynkiem finansowym. W artykule zaprezentowana została nowa instytucja nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym – Europejski Organ Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA), jego miejsce w strukturze nadzoru na poziomie makro- i mikroostrożnościowym oraz cele funkcjonowania. Omówione zostały również zadania EIOPA i ogólnie wytyczone uprawnienia, a także ich możliwy wpływ na funkcjonowanie krajowych organów nadzoru i całego rynku ubezpieczeniowego.

Słowa kluczowe: rynek finansowy, nadzór, rynek ubezpieczeniowy.

1. Wstęp

Z końcem pierwszej dekady XXI wieku na forum UE podjęto działania na rzecz ujednoczenia struktur nadzoru nad rynkiem finansowym. Wśród podnoszonych powodów podkreślano, że w związku ze współzależnością funkcjonowania i wzajemnych powiązań unijnego sektora finansowego nadzory krajowe – ograniczone terytorialnie – nie są w stanie samodzielnie sprawować efektywnie swych funkcji. Ponadto istnieje potrzeba poprawy sposobu nadzorowania ponadgranicznych instytucji finansowych, a kolejnym argumentem przemawiającym za podjęciem stosownych działań była także konieczność znalezienia sposobu na rozwiązywanie konfliktów pomiędzy nadzorami na forum UE. Istotnym założeniem udoskonalonych mechanizmów nadzorczych stała się również potrzeba trwałego wzmocnienia stabilności finansowej UE i dopilnowanie, aby wszędzie stosowano i egzekwowano w sposób spójny te same podstawowe przepisy techniczne, co ma się przełożyć na lepszą ochronę konsumenta usług finansowych.

Celem opracowania jest prezentacja podstawowych założeń nowej architektury nadzoru nad rynkiem finansowym w UE i skupienie się na możliwych implikacjach mikroostrożnościowego nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym UE.

Konieczność zmiany paradygmatów systemowych dla rynków finansowych umożliwiających efektywny nadzór w wymiarze globalnym [Heise 2010] dała pod-

stawy Komisji Europejskiej do oparcia wspólnego nadzoru finansowego¹ na dwóch instytucjach – Europejskiej Radzie Oceny Ryzyka Systemowego i Europejskim Systemie Nadzoru Finansowego.

2. Ogólna charakterystyka Europejskiej Rady Oceny Ryzyka Systemowego

European Systemic Risk Council (ESRC)² jest organem, który składa się z przewodniczących (prezesów) 27 banków centralnych (członków Rady Ogólnej ESBC) oraz przewodniczących trzech nowo utworzonych instytucji nadzorczych (ds. banków, papierów wartościowych i ubezpieczeń), a także przedstawiciela Komisji Europejskiej. Do zadań ESRC należy analizowanie na bieżąco sytuacji na poszczególnych rynkach, przewidywanie kryzysu (identyfikowanie zagrożeń) i opracowywanie planu przeciwdziałania zapaści gospodarczej, przy uwzględnieniu wszelkich informacji kluczowych dla stabilności finansowej, stając się dla nadzorców lokalnych cennym źródłem informacji. Jej zadaniem jest także skuteczne reagowanie w sytuacji kryzysu, przez wydawanie krajom zaleceń za pośrednictwem unijnej rady ministrów finansów Ecofin lub instytucji nadzoru unijnego, przy znaczącej współpracy z EBC w opracowywaniu tych zaleceń [Balz 2009]. Formalnie zalecenia ESRC (najczęściej wymagające od ich adresatów podjęcia szybkich działań) nie mają mocy prawnie wiążącej, jednak kraje, które nie zechcą im się podporządkować, będą musiały to odpowiednio umotywować, a ze względu na rangę gremium trudno byłoby zalecenia ESRC ignorować. W ramach „nacisku” ESRC ma także prawo podawać zalecenia do publicznej wiadomości.

3. Charakterystyka Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego

European System of Financial Supervisors (ESFS) jest „siecią” narodowych i wspólnotowych urzędów regulacyjnych i nadzorczych, która codzienny bieżący nadzór nad instytucjami finansowymi pozostawia na poziomie narodowym, a w przypadku grup transgranicznych – właściwym kolegom nadzorczym [Łańcucki 2010]. Celem ESFS jest zapewnienie właściwego wdrożenia przepisów mających zastosowanie do sektora finansowego, gwarantujących stabilność finansową i odpowiednią ochronę konsumentów. W ramach ESFS wyodrębnione zostały 3 organy, które zajmują

¹ W dniu 25.02.2009 r. opublikowany został raport grupy pod przewodnictwem J. Larosièrè’a, z którego wynikało m.in., że niewłaściwe regulacje nadzorcze są jedną z przyczyn kryzysu finansowego i konieczna jest współpraca państw UE w zakresie działań dotyczących ram regulacyjnych i struktur nadzorczych. 25.09.2009 Komisja Europejska przyjęła pakiet projektów aktów prawnych służących wzmocnieniu nadzoru nad sektorem finansowym w Europie, który został uchwalony przez Parlament Europejski 22.09.2010 r. Treść regulacji dostępna jest na stronie Parlamentu Europejskiego [PE, *Teksty przyjęte...*].

² Siedziba ESCR mieści się we Frankfurcie, z uwagi na lokalizację Europejskiego Banku Centralnego, a na jej czele stoi szef Europejskiego Banku Centralnego (EBC).

się odpowiednio poszczególnymi sektorami rynku finansowego: Europejski Organ Nadzoru Bankowego (EBA), Europejski Organ Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) oraz Europejski Organ Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)³. Organy te tworzą połączony Komitet Europejskich Organów Nadzoru (**European Supervisory Authorities – ESA**⁴).

Decyzyjnym organem centralnym poszczególnych ESA jest Rada Organów Nadzoru, która jest odpowiedzialna m.in. za przyjmowanie projektów standardów technicznych, opinii, zaleceń i decyzji określonych w rozporządzeniach. W strukturze ESA należy także wyróżnić radę zarządzającą, przewodniczącą, dyrektora wykonawczego i komisję odwoławczą (wspólny organ ESA). W skład Rady wchodzi przewodniczący organów nadzoru państw członkowskich UE (członkowie z prawem głosu) oraz przedstawiciele ECB, ESRC oraz pozostałych europejskich organów nadzoru, a także przedstawiciel Komisji Europejskiej (członkowie bez prawa głosu)⁵.

Rola trzech nowych instytucji nadzorczych (ESA) polega na ujednoczeniu zasad działania instytucji finansowych i ich harmonizacji (drogą ustanawiania wspólnych standardów, praktyk regulacyjnych i nadzorczych), koordynacji prac i decyzji nadzorów krajowych oraz na mediacji i rozstrzygnięciu sporów między krajowymi organami nadzoru w przypadku konfliktów. Organy te mają też prawo podejmowania działań w sytuacjach nadzwyczajnych, przy czym z założenia w swych decyzjach nie mogą wpływać na narodowe polityki fiskalne krajów członkowskich. Istotnym elementem jest także ścisła współpraca z ESRC (nadzór makroostrożnościowy), poprzez dostarczanie mu wszelkich informacji do realizacji jego zadań⁶.

4. EIOPA – instytucja nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym UE

Podstawowe uprawnienia Europejskiego Organu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (European Insurance and Occupational Pensions Authority) dotyczą [Rozporządzenie PE i Rady...]:

- rozwijania i wypracowania **prawnie wiążących standardów technicznych**, które nie mogą wymagać decyzji politycznych (art. 1 (2), art. 7);
- rozwijania zaleceń i rekomendacji – **standardów niewiązących prawnie** (art. 8).

Na poziomie EIOPA standardy techniczne przyjmowane są kwalifikowaną większością głosów, a formalnie przyjmowane przez Komisję Europejską w formie roz-

³ Do zadań ESMA należy także sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad agencjami ratingowymi.

⁴ Na siedziby nowych organów wyznaczone zostały finansowe stolice Europy: Londyn – EBA, Paryż – ESMA, Frankfurt nad Menem – EIOPA.

⁵ Dość znaczna jest demokratyczna kontrola Parlamentu Europejskiego nad ESA. PE współpracuje przy opracowywaniu standardów technicznych oraz przepisów wdrażających, a także może zablokować nominacje na stanowiska zarządce w organach nadzorczych [PE, *Nowa architektura...*].

⁶ Realizacja zadań wszystkich ESA ma być finansowana m.in. z obowiązkowych składek ze strony krajowych organów nadzoru, subwencji wspólnotowej i opłat płaconych przez branżę na rzecz ESA.

porządzeń lub decyzji (art. 7 i art. 29). Zapewnieniu stosowania wspólnotowych zasad przez krajowe organy nadzoru (łącznie ze standardami technicznymi) służy trzystopniowy mechanizm (art. 9) spójnego stosowania decyzji. Obejmuje on 3 etapy oddziaływania:

- etap 1 – jeśli EIOPA uzna działania narodowego organu nadzoru za niezgodne z prawem UE, może zalecić mu działania prowadzące do zmiany tej sytuacji;
- etap 2 – jeśli dany organ nadzoru nie zastosuje się do zaleceń EIOPA, Komisja Europejska może nakazać w formie decyzji podjęcie określonych działań i wyznaczyć termin ich realizacji;
- etap 3 – jeśli dany organ nadzoru zwleka z zastosowaniem się do decyzji Komisji Europejskiej, EIOPA może podjąć decyzję adresowaną bezpośrednio do instytucji finansowej, której powinny dotyczyć działania narodowego organu nadzoru, obligującą do konkretnego postępowania (z możliwym żądaniem zaprzestania każdego rodzaju działań).

Z punktu widzenia funkcjonowania jednolitego runku ubezpieczeniowego UE bardzo ważny jest zakres nadzorczych kompetencji w sytuacjach nadzwyczajnych lub przy braku porozumienia między krajowymi organami nadzoru. W tym obszarze kompetencje EIOPA zostały określone w następujący sposób [Łańcucki 2010]:

- w przypadku poważnego zagrożenia dla funkcjonowania i integralności rynków finansowych lub stabilności systemu (sytuacje nadzwyczajne) EIOPA może zobowiązać krajowe organy nadzoru po podjęcia niezbędnych działań w celu likwidacji tych zagrożeń,
- w celu zapewnienia efektywnego i skutecznego nadzoru i zrównoważonego uwzględniania stanowisk w poszczególnych krajach EIOPA jest władna rozstrzygać spory między tymi organami – jeśli nie doszło do porozumień w drodze pojednania,
- w obu przypadkach (sytuacje nadzwyczajne, brak porozumienia) decyzje EIOPA nie mogą wpływać w jakikolwiek sposób na obowiązki budżetowe członka UE (tzw. klauza ochronna), a jeśli wpływają, to krajowy organ nadzoru ma prawo nie wykonać tej decyzji (powiadamiając o tym EIOPA i Komisję), po czym EIOPA może utrzymać swoją decyzję, zmienić ją lub unieważnić. Jeśli EIOPA podtrzyma swoją decyzję, państwo członkowskie może przekazać sprawę do Rady, która unieważni lub podtrzyma decyzję EIOPA.

5. EIOPA a implikacje dla rynku ubezpieczeniowego UE

– wybrane aspekty

Utworzenie EIOPA wiązało się równocześnie ze zlikwidowaniem CEIOPS⁷, którego zadaniem było opracowywanie rekomendacji, standardów, wytycznych nadzorczych i zaleceń dla narodowych organów nadzoru. Zgodnie z procedurą Lamfalussy'ego

⁷ Komitet Europejskich Nadzorów Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych – Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors.

były to akty poziomu 3, gdzie CEIOPS występował jako komitet ekspertów [Braun 2008]. Wydawanie przez EIOPA prawnie wiążących aktów poziomu 3 wymagało zmiany samej dyrektywy Solvency II, w celu wpisania w jej tekst przepisów zawierających delegację dla EIOPA do wydania tego typu regulacji [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego...].

Formalnie CEIOPS uległ likwidacji, stał się jednak załącznikiem nowego organu nadzoru – EIOPA, która, już jako organ o randze instytucji UE, przejęła część zadań i kompetencji CEIOPS. W porównaniu z rolą i zasadami funkcjonowania CEIOPS można wskazać kilka znaczących różnic. CEIOPS był uprawniony do udzielania jedynie niewiążących prawnie wskazówek i rekomendacji, natomiast EIOPA tworzy spójne, unijne ramy dla wiążących prawnie standardów technicznych. CEIOPS nie miał uprawnień służących zapewnianiu spójnego stosowania unijnych zasad nadzoru, rozstrzyganiu konfliktów ani reagowaniu w sytuacjach zagrożenia, EIOPA zaś ma prawo podejmować decyzje w tych kwestiach. Ponadto w odróżnieniu od CEIOPS, EIOPA ma prawo wydawania obowiązujących prawnie decyzji bezpośrednio wobec instytucji finansowych.

EIOPA posiada znaczne kompetencje, które w kontekście ochrony konsumenta i utrzymania stabilności rynku wydają się być przekonujące. Najważniejsza z nich – **prawo do ustalania prawnie wiążących standardów technicznych** – służy stworzeniu spójnego europejskiego katalogu zasad („głównych reguł”). Jego pojawienie się ma zminimalizować zaburzenia na wspólnym wewnętrznym rynku usług finansowych i zapobiega „wyścigowi na dno”, gdy narodowe organy celowo będą rozluźniały standardy nadzoru w celu zwiększenia konkurencyjności lokalnych centrów finansowych [FOR, *Nadzór bankowy...*]. Właściwe wydaje się nadanie EIOPA uprawnień regulacyjnych i nadzorczych, a także nałożenie na nią odpowiedzialności za egzekwowanie stosowania unijnych zasad nadzoru, jednak pewne aspekty mogą osłabiać skuteczność działalności EIOPA.

Uprawnienia do wymuszania stosowania unijnych zasad nadzoru – w ramach trzyetapowego mechanizmu – stawia EIOPA w roli „strażnika – policjanta”. Jest to jak najbardziej wskazane, biorąc pod uwagę jeden z głównych celów działania, czyli „zapobieganie pojawianiu się zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania i integralności rynków finansowych lub stabilności systemu”. Jednak fakt, że decyzje podejmują reprezentanci narodowych organów nadzoru (Rada EIOPA) i decydują o tym, czy postępowanie ich kolegów (narodowych organów nadzoru) jest zgodne z unijnym prawem, stawia pod znakiem zapytania właściwość procesu podejmowania decyzji, gdzie interesy narodowe (jednostkowe) mogą zagrażać realizacji zadań EIOPA.

Uprawnienia do wydawania bezpośrednich poleceń firmom ubezpieczeniowym także mogą się stać areną do nadużywania przez EIOPA (jej członków) władzy i w rezultacie firmom ubezpieczeniowym może grozić, że staną się ofiarą walki o narodowe (partykularne) interesy. To zagrożenie jest tym poważniejsze, jeśli weźmie się pod uwagę fakt, że EIOPA może wydać bezpośredni nakaz konkretnemu za-

kładowi ubezpieczeń, ale sprzeciw wobec takiej decyzji nie ma mocy zawieszającej, a procedury dotyczące naruszeń unijnego prawa, wszczęte przez Komisję Europejską, są długotrwałe.

Prawo do rozstrzygania konfliktów między organami nadzoru oznacza ograniczenie kompetencji narodowego organu nadzoru w państwie – siedzibie firmy ubezpieczeniowej, działającej na poziomie transgranicznym (ponadnarodowym). Jest to o tyle znacząca zmiana, że do momentu pojawienia się EIOPA to najczęściej macierzysty organ nadzoru (wydający licencję) miał decydujące kompetencje. Można uważać to za nieodpowiednie rozwiązanie z punktu widzenia tworzenia wspólnego, spójnego katalogu zasad, ustalonego przez standardy techniczne, a także biorąc pod uwagę osłabienie pozycji kolegiów nadzorczych i możliwość braku neutralności EIOPA. Ryzyko ewentualnego braku niezależności wynika z faktu, że władze EIOPA to szefowie organów nadzorczych krajów UE, których wybór na stanowisko ma często polityczne podłoże. Wprawdzie ostateczne decyzje podejmuje Komisja Europejska (szczególnie w sytuacjach konfliktowych) – i jest to zgodne z intencją niezależności – jednak polityczne podłoże może być wpisane w podejmowane przez EIOPA decyzje. Poza tym rola EIOPA jako arbitra z założenia kłóci się z rolą EIOPA jako regulatora i organu nadzoru.

Uprawnienia do podejmowania decyzji w sytuacji zagrożenia z założenia mają być panaceum na trudności w opanowaniu braku zdecydowania i próby uciekania od odpowiedzialności za podejmowane decyzje (EIOPA podejmuje decyzje większością głosów, przy zasadzie jeden kraj – jeden głos). W takiej procedurze łatwiej jest podejmować nawet „bolesne” decyzje. Jednak decyzje narzucające narodowym organom nadzoru określone działania mogą powodować negatywne skutki dla budżetów tych państw i w takiej sytuacji regulacja daje członkom UE prawo do wniesienia sprzeciwu. Weto wprawdzie zawiesza decyzję EIOPA, ale z punktu widzenia sytuacji kryzysowej strata cennego czasu (wniesiony sprzeciw) może wywołać daleko idące i nieodwracalne konsekwencje, co ogranicza skuteczność działań podejmowanych przez EIOPA. Pomimo wczesnego ostrzegania i wiążących decyzji na poziomie UE weto może nie pozwolić na zapobieżenie powtórce kryzysu finansowego, mimo że kraje członkowskie zobowiązały się, że nie będą go nadużywać [Forbes, *Unia wzmacnia...*]. EIOPA, jako nowy organ nadzorczy, powinien być jednak silny i mieć prawo do podejmowania wiążących decyzji zarówno w sytuacji konfliktu między krajowymi organami nadzoru, jak i oczywiście w przypadku łamania prawa i przede wszystkim w przypadku zagrożenia kryzysem.

Wpisane w działalność EIOPA **ograniczenie kompetencji lokalnych nadzorców** w związku z przeniesieniem części uprawnień kontrolnych na poziom europejski rodzi zagrożenie związane z potencjalnym brakiem zainteresowania ze strony unijnego organu stabilnością lokalnych rynków czy ochroną interesów klientów tych rynków [Hałabuz 2010]. Istotniejszy jest jednak fakt, że operacyjną kontrolę w instytucjach finansowych prowadzi nadzór lokalny, ale decyzje na podstawie tych kontroli zapadają na poziomie europejskim, przy jednoczesnym możliwym obar-

czaniu lokalnych podatników finansową odpowiedzialnością za bankructwo którejs z instytucji finansowych, którego w wyniku wspólnych decyzji można się spodziewać [Rostowski 2009]. Za nadzorem powinna iść także odpowiedzialność finansowa wobec klientów, przeniesienie bowiem kompetencji decyzyjnych na poziom europejski i pozostawienie odpowiedzialności na poziomie krajowym oznacza, że rynki lokalne mogą ponosić konsekwencje błędów popełnionych poza ich granicami. Idąc dalej – najlepiej byłoby oczywiście, gdyby EIOPA (ESA) dysponowała europejskimi funduszami stabilizacyjnymi, by w razie konieczności wspierać znajdujące się w tarapatkach firmy ubezpieczeniowe. Inicjatywa tego typu uprawnień mogłaby być znacznie ulepszona, gdyby państwa członkowskie zgodziły się zawrzeć porozumienie dotyczące dzielenia się finansowymi skutkami decyzji podjętych przez EIOPA (a także pozostałe organy nadzoru), co wymaga politycznej woli do zawarcia takiego porozumienia.

Z punktu widzenia sprawowania nadzoru pozytywnie można ocenić utrzymanie sektorowego podziału nadzoru (EBA, EIOPA, ESMA), co powoduje, że nowo tworzone organy nadzorcze nie tracą specjalizacji. Specjalizacja nadzorców jest o tyle ważna, że każdy segment rynku finansowego ma swoją specyfikę, inny charakter klientów i odrębne zasady działania i inne może być również podłoże ewentualnego kryzysu. Dzięki zaistnieniu ujednoczonych struktur nadzorczych miałyby być ograniczone także zasadnicze problemy związane z nadzorowaniem grup działających w różnych krajach lub różnych obszarach rynku finansowego: nakładanie się kompetencji różnych organów nadzorczych oraz wykorzystywanie tego samego kapitału do zabezpieczania działalności różnych podmiotów (tzn. przenoszenie ryzyka) [Zaleska 2001]. Teoretycznie ustanowienie ESA rozwiązuje problemy wspólnych decyzji, umożliwia wzrost efektywności działania (wystąpienie „korzyści skali”) i umożliwia kontrolę przepływu kapitału. Wciąż jednak jest możliwe, że kompetencje poszczególnych organów nadzorczych (w ramach ESA) będą się dublowały, a efektywny nadzór nad ponadnarodowymi grupami finansowymi w ramach European System of Financial Supervisors (ESFS) może się okazać niewystarczającym rozwiązaniem. Trzeba jednak przyznać, że na tym etapie rozwoju wspólnego rynku UE trudno jest sobie wyobrazić zastosowanie innego mechanizmu⁸.

Ustanowienie EIOPA i związane z tym ujednoczenie struktur nadzorczych jest jak najbardziej uzasadnione. Nowe standardy techniczne zmniejszą koszty nadzoru i mogą zminimalizować zaburzenia konkurencyjności, szczególnie w przypadku transgranicznych instytucji finansowych. Działalność EIOPA korzystnie wpłynie na jakość nadzorów narodowych i zmniejszy niekorzystne zjawisko arbitrażu nadzor-

⁸ Rozwiązaniem mógłby być „meganadzorca” lub zastosowanie unijnych struktur nadzoru funkcjonalnego, zakładającego utworzenie dwóch odrębnych instytucji nadzorczych – jednej odpowiedzialnej za nadzór ostrożnościowy nad wszystkimi instytucjami finansowymi (*prudential supervision*) oraz drugiej kontrolującej przeprowadzane przez nie operacje finansowe (*conduct-of-business supervision*) i zapewniający ochronę konsumentów. Pomysły takie istnieją, ale wydają się rozwiązaniami bardzo trudnymi do realizacji nawet w długiej perspektywie.

czego. Powołanie nowych organów nadzoru wpłynie także na atrakcyjność Europy, jako miejsca lokalizacji światowych inwestycji w sektorze ubezpieczeniowym (finansowym), dzięki współpracy między organami nadzoru w ramach EIOPA i uzyskanej dzięki temu stabilności rynku ubezpieczeniowego. Fakt, że EIOPA ma prawo także czasowo zakazać niektórych produktów albo operacji finansowych, jeśli zostaną uznane za szkodliwe dla funkcjonowania rynku, także wydaje się być daleko idącym posunięciem, które z założenia zapewnia niezakłócony przebieg procesów gospodarowania instytucji finansowych na wspólnym rynku. Można jednak wyrazić przypuszczenie, że delegacja wyznaczonych uprawnień nie jest „dość daleko idąca” [Rostowski 2009] i może być niewystarczająca, by działania EIOPA w sytuacji zagrożenia były skuteczne, a mimo tak poważnych przeobrażeń zabrakło zdecydowania, by pójść o pół kroku dalej.

6. Zakończenie

Założeniem udoskonalonych mechanizmów nadzorczych jest trwałe wzmocnienie stabilności finansowej w UE, identyfikacja ryzyka w systemie na wczesnym etapie oraz zwiększenie skuteczności wspólnego działania w sytuacjach nadzwyczajnych i przy rozwiązywaniu sporów między organami nadzoru. Ograniczenia właściwego funkcjonowania wspólnego rynku – bez różnic w sposobie prowadzenia nadzoru ubezpieczeniowego lub zróżnicowanych wymogów prawnych, jak i ograniczanie czynników powodujących zakłócenia równej konkurencji także będą efektem nowej architektury nadzoru.

Koncepcja stworzenia wspólnego nadzoru europejskiego na poziomie makro- i mikroostrożnościowym ma ustrzec UE przed powtórką kryzysu. Naiwnością byłoby założyć, że wraz z nowymi regulacjami – nawet przy ich najbardziej optymalnej kombinacji – kryzysy finansowe znikną raz na zawsze, jeśli jednak „choć trochę” przyczynią się do ograniczenia prawdopodobieństwa ich wystąpienia, to regulacje należy ocenić jak najbardziej pozytywnie. Wprawdzie przyjęte w tym opracowaniu rozwiązania przedstawione zostały jako dalekie od doskonałości i zauważono, że gwarancje stabilności sektora mogą się okazać pozorne, to należy jednak wyrazić nadzieję, że wartość dodana wynikająca z aktywności nowych struktur nadzoru będzie stanowić w przyszłości przyczynek do funkcjonowania stabilnego systemu finansowego UE, a wyrażone wątpliwości nigdy nie przełożą się na rzeczywiste sytuacje.

Literatura

- Balz B., *Die Perspektive des Europäischen Parlamentes – Versicherungsaufsicht und – Regulierung*, Internationale Konferenz Solvency II, Berlin, 3. November 2009.
- Braun J., *Usługi finansowe: procedura Lamfalussy’ego – powstanie i zastosowanie w praktyce*, Parlament Europejski, lipiec 2008; http://infoeuropa.sliven.bg/eu_fact_sheets/market/legislation/article_7201_pl.htm.

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – Solvency II.
- FOR, *Nadzór bankowy Unii Europejskiej (EBA)*, http://www.for.org.pl/upload/cep_eba-3_1.pdf (20.09.2010).
- Forbes.pl; *Unia wzmacnia nadzór finansowy*, <http://www.forbes.pl/artykuly/sekcje/wydarzenia/unia-wzmacnia-nadzor-finansowy>, 6917,1 (22.09.2010).
- Hałabuz N., *Komisja Europejska chce europejskiego nadzoru. Polska nie*, Wywiad ze S. Klużą, *Wyborcza.biz*; http://wyborcza.biz/biznes/1,101562,6662965,Komisja_Europejska_chce_europejskiego_nadzoru_Polska.html (28.05.2010).
- Heise M., *Nach der Krise: Wirksame Regelungen auf dem Finanzmarkt?*, „Wirtschaftsdienst“, luty 2010, https://www.allianz.com/staticresources/de/economic_research/images_deutsch/pdf_downloads/zeitungsartikel_und_interviews/zeitgespraech-feb10.pdf.
- Łańcucki J., *Nowe ramy nadzoru nad europejskim rynkiem usług finansowych*, „Prawo Asekuracyjne” 2010, nr 1.
- PE, *Nowa architektura nadzoru finansowego*, <http://www.europarl.europa.eu/pl/pressroom/content/20100921IPR83190> (23.09.2010).
- PE, *Teksty przyjęte - 22.09.2010r.*, Strasburg; <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+20100922+TOC+DOC+XML+V0//PL&language=PL> (23.09.2010).
- Rostowski J. (wywiad), *KE forsuje europejski system nadzoru finansowego*; http://gospodarka.gazeta.pl/pieniadze/1,29577,6656448,KE_forsuje_europejski_system_nadzoru_finansowego.html (27.05.2009).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ustanawiające Europejski Organ Nadzoru (Europejski Organ Nadzoru nad Ubezpieczeniami i Pracowniczymi Programami Emerytalnymi).
- Zaleska M., *Nadzór bankowy i gwarantowanie depozytów*, [w:] *Bankowość. Podręcznik akademicki*, red. W. L. Jaworski, Z. Zawadzka, Poltext, Warszawa 2001.

NEW ARCHITECTURE OF SUPERVISION OVER EU FINANCIAL MARKET – IMPLICATIONS FOR INSURANCE MARKET

Summary: In September 2010 the European Parliament approved the draft of changes defining the new framework of supervision over financial market. The article presents the new institution performing supervision over the insurance market – European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) and its position in the structure of supervision at macro and micro-precautionary level, as well as its functioning, objectives and tasks. Also the role of EIOPA and its general powers are discussed as well as their possible influence on the functioning of national supervision institutions and the overall insurance market.